

[Főoldal](#) > Jogaim a nyomozás során

Jogaim a nyomozás során

A) Ha külföldi állampolgár vagyok, ez befolyásolja-e a nyomozást?

Ha Ön vádlottként kijelenti, hogy nem beszéli azt a nyelvet, amelyen az eljárást lefolytatják, joga van ahhoz, hogy tolmács és fordító segítségét vegye igénybe.

B) Melyek a nyomozás szakaszai?

i. Bizonyítékgyűjtési szakasz / A nyomozók jogköre

A büntetőeljárás az eljárást megelőző előkészítő lépésekkel kezdődik; ez elsősorban bűnügyi vagy egyéb bejelentések fogadásából áll, amelyeket ezt követően ellenőriznek, és döntést hoznak a további intézkedésekről.

Ha Ön mint olyan személy, aki bizonyos megállapítások alapján állítólagosan bűncselekményt követett el, tanúvallomás-tétel előtt áll, joga van hallgatni, és jogi segítségnyújtásra jogosult.

Ha van jogalap büntetőeljárás lefolytatására, a büntetőeljárás a tárgyalást megelőző előkészítő szakaszba lép. A bűncselekmény súlyosságától függően a tárgyalást megelőző előkészületek nyomozás, gyorsított nyomozás vagy „szuper gyors” nyomozás formájában is megvalósulhatnak.

Ezt követően Ön ellen vádat lehet emelni. A vádat haladéktalanul közölni kell Önnel, és Ön mint terhelt három munkanapon belül panaszt nyújthat be a vád ellen.

Ha Ön ellen vádat emelnek, Ön mint vádlott bizonyos jogokkal rendelkezik, beleértve azt is, hogy nyilatkozatot tegyen az Ön terhére rótt valamennyi tényről és a kapcsolódó bizonyítékokról, de joga van ahhoz is, hogy a hallgatást válassza. A védekezésében tényeket közölhet, javaslatokat tehet, bizonyítékokat nyújthat be és szerezhet be, valamint indítványokat, kérelmeket és fellebbezést nyújthat be.

Önnek joga van ahhoz, hogy ügyvédet válasszon és vele konzultáljon, többek között a bűnüldöző hatóságok vagy a bíróság által végzett eljárási cselekmények során is. A kikérdezés során azonban nem konzultálhat a védőügyvéddel arról, hogy milyen módon válaszoljon az Önnek feltett kérdésre. Kérheti, hogy ügyvédje jelen legyen a kihallgatás során, és hogy a védője vegyen részt a tárgyalást előkészítő egyéb eljárási lépésekben is.

Jogait személyesen vagy védőügyvédjén keresztül gyakorolhatja.

Ha nem engedhet meg magának védőügyvédet, joga van az ingyenes vagy csökkentett díj ellenében nyújtott védelemhez. Igazolnia kell azonban, hogy jogosult az ilyen ingyenes vagy csökkentett díjú védelemre.

A bűnüldöző hatóságoknak és a bíróságnak mindig tájékoztatniuk kell Önt a jogairól, többek között a vallomás jelentőségéről, és gondoskodniuk kell arról, hogy Ön teljeskörűen gyakorolhassa jogait.

ii. Rendőri őrizet

A rendőri őrizet olyan eljárási lépés, amely a bűncselekménnyel vádolt személy szabadságának rövid távú korlátozását jelenti.

Vádlottként Ön a büntetőeljárás keretében őrizetbe vehető, ha az előzetes őrizet egyik oka fennáll, és az ügy sürgőssége miatt őrizetbe vételre vonatkozó határozat nem szerezhető be előre. Önt rendőr fogja őrizetbe venni, akinek tájékoztatnia kell Önt a fogva tartás okairól, és haladéktalanul ki kell hallgatnia Önt.

Ha Ön ezt követően előzetes letartóztatásba kerül, az ügyésznek 48 órán belül (vagy terrorista bűncselekmény esetén 96 órán belül) be kell nyújtania az indítványt. Ezt követően a bíróságnak 48 órán belül, illetve különösen súlyos bűncselekmény esetén 72 órán belül határozatot kell hoznia.

iii. Kihallgatás

A kihallgatás során az Ön vallomása semmilyen jogellenes módon nem kényszeríthető ki.

A kihallgatás előtt Önt mint vádlottat tájékoztatni kell arról a jogáról, hogy vallomást tehet, de a hallgatást is választhatja. Tájékoztatni kell arról is, hogy senki nem kényszerítheti Önt vallomástételre. Emellett tájékoztatni kell arról a lehetőségről is, hogy védőügyvédet választhat, illetve kérheti, hogy jelöljenek ki Önnek ügyvédet, és az ügyvéd legyen jelen a kihallgatáson.

Lehetővé kell tenni az Ön számára, hogy részletesen válaszolhasson az Ön ellen felhozott vádakra, és állításait bizonyítékokkal támassza alá.

Előfordulhat, hogy a tanúvallomás kiegészítéseképpen kérdéseket tesznek fel Önnek vagy arra kérik Önt, hogy pontosítson egyes kimaradt, nem egyértelmű vagy következtelen állításokat. A kérdéseket tapintatosan és érthető módon kell feltenni. Irányított, megtévesztő vagy a tanúvallomása alapján megállapítandó tényeket tartalmazó kérdéseket nem tehetnek fel Önnek. A kérdések nem sérthetik indokolatlanul az Ön magánéletét, kivéve, ha céljuk az elkövetett cselekmény indokának megállapítása.

iv. Előzetes őrizet

Önt csak akkor lehet előzetes letartóztatásba helyezni, ha vádat emeltek Ön ellen, feltéve, hogy a ténymegállapítások arra utalnak, hogy bűncselekmény történt, amelyet Ön követett el, és az előzetes letartóztatás egyik jogalapja vonatkozik Önre. Az ilyen jogalapok közé tartozik a szökés vagy elrejtőzés veszélye, annak veszélye, hogy Ön tanúkat, bűntársakat stb. próbál majd befolyásolni, vagy hogy folytatja a bűncselekmény elkövetését.

Az előzetes letartóztatásról szóló határozat meghozatala előtt ki kell hallgatni Önt. Panaszt nyújthat be a fogva tartásról szóló határozat ellen, amelyet magasabb szintű bíróság fog tárgyalni.

Joga van ahhoz, hogy kérje szabadlábra helyezését. A fogva tartásról szóló jogerős határozat kiadását követő 30 nap elteltével újabb szabadlábra helyezés iránti kérelmet nyújthat be.

A tárgyalást megelőző előkészületek során Ön legfeljebb 7 hónapig (ha szabálysértés miatt emeltek vádat Ön ellen), 19 hónapig (ha a vád bűncselekmény) vagy 25 hónapig (ha a vád különösen súlyos bűncselekmény) tartható előzetes letartóztatásban.

C) Milyen jogaim vannak a nyomozás során?

i. Mit jelent az, hogy jogom van tolmács igénybevételéhez és fordításhoz?

Önnek joga van tolmács igénybevételéhez, ha nem beszéli azt a nyelvet, amelyen az eljárást lefolytatják. Joga van ahhoz, hogy a büntetőeljárás során olyan nyelvet használjon, amelyet ért. Ha valamely fontos dokumentumot, feljegyzést vagy határozatot le kell fordítani, fordítót vonnak be az eljárásba.

ii. Milyen jogok illetnek meg a tájékoztatáshoz és az iratbetekintéshez való joggal kapcsolatban?

Miután lezárult a nyomozás vagy a gyorsított vizsgálat, Önnek és ügyvédjének joga van arra, hogy áttanulmányozza az egész iratanyagot. Ezt követően Ön kiegészítő vizsgálat iránti kérelmet nyújthat be.

A tárgyalást megelőző előkészületek és a tárgyalás során Önnek és védőjének jogában áll betekinteni az iratanyagba, arról kivonatokat és jegyzeteket, valamint másolatot készíteni.

iii. Milyen jogok illetnek meg az ügyvéd igénybevételével és azzal kapcsolatban, hogy egy harmadik felet tájékoztassak a helyzetemről?

Ha Önt őrizetbe vették vagy letartóztatták, 20 perces telefonbeszélgetést kezdeményezhet az Ön által megjelölt személlyel.

Joga van ahhoz, hogy védőügyvédet válasszon, és a büntetőeljárás egyes szakaszaiban konzultáljon az ügyvéddel. Azt azonban nem kérdezheti meg az ügyvédtől, hogyan válaszoljon egy kérdésre. Önnek joga van kérni, hogy ügyvédje jelen legyen a kihallgatáson és más eljárási cselekményeknél.

Ha előzetes letartóztatásban van vagy büntetését tölti, joga van ahhoz, hogy más személyek jelenléte nélkül beszéljen a védőügyvéddel.

iv. Mit jelent az, hogy jogom van a költségmentességhez?

Ön a saját költségére védőügyvédet bízhat meg. Egyes esetekben joga van ahhoz, hogy az Ön számára védőügyvédet biztosítsanak.

v. Mit kell tudni a következőkről:

a) Az ártatlanság védelme

Minden olyan személyt, aki ellen büntetőeljárást folytatnak, mindaddig ártatlannak kell tekinteni, amíg bíróság jogerős ítélettel meg nem állapítja az adott személy bűnösségét.

b) A hallgatáshoz való jog és az önvádra kötelezés tilalma

Amellett, hogy Önnek joga van nyilatkozatot tenni az eljárás során, a hallgatáshoz is joga van. Senki nem kényszerítheti önt vallomástételre vagy bűnösségének bevallására.

c) A bizonyítási teher

A bűnüldöző hatóságok kötelesek bizonyítékokat beszerezni. Ugyanakkor Ön mint vádlott is beszerezhet bizonyítékokat, jóllehet ezt nem köteles megtenni.

A bűnüldöző hatóságoknak mind az Önnel szemben felmerülő, mind pedig az Ön javára szolgáló tényezőket tisztázniuk kell.

vi. Melyek a gyermekekre vonatkozó különleges biztosítékok?

A büntetőeljárás nem kezdődhet meg vagy nem folytatható, és meg kell szüntetni, ha a vádlott életkora miatt büntetőjogilag nem felelősségre vonható.

A fiatalkorú törvényes képviselője lépéseket tehet a fiatalkorú nevében, például ügyvédet választhat, indítványokat, kérelmeket és fellebbezéseket nyújthat be. A törvényes képviselőnek joga van jelen lenni minden olyan eljárási cselekmény során, amelyben a vádlott félként szerepel.

A fiatalkorúnak a vádemelést követően védőügyvéddel kell rendelkeznie; ha a fiatal egymaga nem választhat ügyvédet, ügyvédet jelölnek ki számára.

Ha a fiatalkorú a cselekmény időpontjában még nem töltötte be a 15. életévét, mindig vizsgálni kell, hogy képes-e felismerni a cselekmény jogellenességét és ellenőrizni magatartását. Amennyiben a fenti feltételek nem teljesülnek, a fiatalkorú büntetőjogilag nem vonható felelősségre.

Még ha a jogalap fenn is áll, a fiatalkorút csak akkor lehet őrizetbe venni, ha az őrizet célja más módon nem érhető el.

Az illetékes bíróság átadhatja az ügyet egy olyan bíróságnak, amelynek illetékességi területén a fiatalkorú

lakóhellyel rendelkezik, vagy egy másik olyan bírósághoz, ahol az eljárás valószínűsíthetően a leghatékonyabban eléri a célját.

vii. Melyek a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyanúsítottakra vonatkozó különleges biztosítékok?

A büntetőeljárás szempontjából azok minősülnek kiszolgáltatott személynek, akik életkoruk, mentális vagy fizikai állapotuk miatt nem képesek megérteni a büntetőeljárást, és nem tudnak ténylegesen részt venni abban.

Eljárási jogaik gyakorlása során semmilyen módon nem érheti őket hátrányos megkülönböztetés.

A súlyos mentális vagy fizikai/érzékszervi fogyatékossgal élő személyekről vélelmezni kell, hogy kiszolgáltatott helyzetben lévőek.

A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket és törvényes képviselőiket (például a bíróság által kijelölt gyámjukat) vagy a megfelelő felnőtteket (például hozzátartozókat) tájékoztatni kell a különleges eljárási jogokról.

A rendőrségi kihallgatásról video- és hangfelvételt kell készíteni.

A kiszolgáltatott személyek – az elítélést megelőzően történő – szabadságtól való megfosztása csak végső esetben alkalmazható. Ennek arányosnak kell lennie, és e személyek különleges igényeinek megfelelő körülmények között kell történnie.

Az ilyen személyek magánéletét, személyi sérthetetlenségét és személyes adatait a büntetőeljárás teljes időtartama alatt védeni kell.

D) Melyek a jogi határidők a nyomozás során?

Joga van ahhoz, hogy ügyét észszerű időn belül tárgyalják.

Vétség, bűncselekmény, illetve különösen súlyos bűncselekmény esetén a nyomozást két, négy, illetőleg hat hónapon belül le kell zárni. E határidők betartása azonban jogi úton nem kényszeríthető ki.

Ön panaszt tehet az ügyésznél, amelyben a rendőri magatartás felülvizsgálatát és a nyomozás késlekedésének megszüntetését kéri. Az ügyésznek tájékoztatnia kell Önt a felülvizsgálat eredményéről.

E) Melyek a tárgyalást megelőző előkészületek, az előzetes letartóztatás alternatíváit és a származási államnak való átadás (az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat) lehetőségét is beleértve?

A tárgyalást megelőző előkészületek a büntetőeljárás részét képezik; az előkészületek az eljárás megindításától a vádemelésig, a vádalkura vonatkozó ajánlat megtételéig vagy a bűnüldöző hatóságnak az ügy érdemére vonatkozóan hozott jogerős határozatáig tartanak.

A tárgyalást megelőző előkészületek közé elsősorban a bizonyítékok összegyűjtése és biztosítása, valamint a további döntéshozatal alapjául szolgáló anyagok elkészítése tartozik.

A büntetőeljárás vagy a büntetőeljárás megindítását elrendelő végzés kibocsátásával, vagy egy biztosítási művelet, nem ismétlődő művelet vagy kényszerintézkedés végrehajtásával kezdődik.

Az előzetes letartóztatás alternatívái közé tartozik a garancia, a kötelezettségvállalás és a felügyelet. Ezek az alternatívák csak a szökés kockázata miatt elrendelt őrizetbe vétel és a preventív fogva tartás esetében lehetségesek. A bíróság akkor élhet ezekkel az alternatívákkal, ha a polgárok egy csoportja vagy egy jó hírnévnek örvendő személy garantálja az Ön helyes magatartását, vagy ha Ön írásban kötelezettséget vállal arra, hogy törvénytisztelő életet él, vagy ha az őrizetbe vétel célja a pártfogó felügyelő által gyakorolt felügyelettel elérhető.

A bíróság a szökés veszélye miatti őrizetbe vétel és a preventív fogva tartás helyett pénzügyi biztosítékot

(óvadékot) is elfogadhat. Ha Ön megszegi a szabályokat, a pénzügyi biztosítékot elvonják az állam javára, Önt pedig előzetes letartóztatásba helyezik.

Ha előzetes letartóztatás helyett annak valamelyik alternatíváját megítélik Önnek, a bíróság észszerű kötelezettségeket vagy korlátozásokat írhat elő az Ön számára (például az ország vagy egy bizonyos terület elhagyásának tilalma, bizonyos személyekkel való találkozás tilalma, járművezetés tilalma stb.).

Az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat célja, hogy fokozza a lakosság védelmét azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy Önt mint az egyik tagállamban lakóhellyel rendelkező, de egy másik tagállamban büntetőeljárás alatt álló személyt a tárgyalás megkezdéséig a lakóhelye szerinti állam hatóságai felügyeljék.

Ez az őrizet alternatívája, amelynek során a felügyeleti intézkedéseket a lakóhely szerinti tagállam nyomon követi. Az intézkedések megsértése esetén a tagállam visszaküldi az érintett személyt a származási tagállamba.

Bár ez a határozat valamennyi bűncselekményre kiterjed, és nem korlátozódik bizonyos típusú vagy súlyossági fokú bűncselekményekre, a felügyeleti intézkedéseket általában a kevésbé súlyos bűncselekmények esetében alkalmazzák.

■ Last update: 21/11/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.